

La nova reforma de la missa

Responent a dubtes i inquietuds dels fidels

Principis constitucionals traduïts en concrecions pràctiques...

De quant fins ara hem dit, responent sempre a la pregunta "en què consisteix aquesta renovació", penso queda ja ben clar com tota la preocupació del Concili en voler reformar la missa, no ha estat altra sinó aconseguir més fàcilment una "plena, conscient i activa participació" dels fidels en l'acte central de la vida cristiana, que n'és la missa.

Conseqüència lògica dels tres criteris fonamentals invocats per la constitució conciliar, ha estat expurgar o simplificar elements "accessoris" en la celebració ritual de la missa, per tal de reforçar les dues parts principals de què consta la missa, "o sigui la **litúrgia de la paraula** i la **litúrgia eucarística**" (const. lit. n. 56).

Aquestes dues parts, que en podem dir "elements essencials" en la celebració del Memorial del Senyor, ens parlen per si mateixos dels dos aspectes que hi ha en el dinamisme de la **història de la salvació**, en el qual no és l'home qui pren la iniciativa, sinó Déu: "no som nosaltres qui hem estimat Déu, sinó que és ell qui ens ha estimat primer" (I Jn. 4, 10); bo i esperant després una resposta lliure i conscient de l'home...

Ara bé: aquest pla salvífic de Déu s'actualitza en la missa d'una manera molt eloqüent. Primerament, en la litúrgia de la paraula **Déu ens parla** manifestant-nos la seva voluntat de salvar-nos pel Crist; car és aquesta la idea de fons que es troba latent en totes les lectures bíbliques, tota vegada que centre focal de la Bíblia n'és la història de la salvació, promesa i preparada en l'Antic Testament i realitzada en la Nova Aliança, que en el temps i l'espai va actualitzant l'Església mitjançant l'Eucaristia. I segonament, en la litúrgia eucarística nosaltres **donem una resposta** a la mateixa paraula de Déu, acceptant el Crist com Salvador nostre, amb el qual declarem voler ésser sempre en comunió.

La **litúrgia de la paraula** ha estat, en aquesta renovació de la missa, enriquida portentosament amb el nou **Leccionari**, que ha dut a terme el gran desig del Concili manifestat en la seva constitució **Sacrosanctum Concilium**: "per parar amb major riquesa per als fidels la tauca de la paraula de Déu, s'han d'obrir amb major amplitud els tresors bíblics, a fi que, dins un nombre determinat d'anys, es llegeixi al poble la part més important de les Sagrades Escripures" (n. 51).

De moment—donada, en general, la no massa preparació d'uns i altres (fidels i clergues) en coneixements bíblics—potser no apreciàrem com cal aquest veritable "do de Déu", que n'és el nou Leccionari; però certament que és un ferment destinat a fructificar esplèndidament en les pròximes generacions: en castellà, ja van sortint diverses edicions de "Leccionari dels fidels", amb comentaris molt profitosos de les diverses

lectures bíbliques dominicals i ferials (en català, diuen que també s'està preparant).

I de la **litúrgia eucarística**, no cal dir: llàstima no se n'hagi fet més catequesi i més propaganda dels nous "textos eucarístics" (Prefacis i Pregàries Eucarístiques), que són—al meu veure—el regal més preuat i preciós que l'Esperit Sant ha fet a la seva Església en aquesta època de renovacions conciliars: el veritable "pas de l'Esperit Sant per la seva Església", de què ens parla la constitució litúrgica (n. 43). Dic igualment com abans: de moment, ens trobem als inicis de la "sementera"; també en aquest cas tindrà raó la dita: "un és el qui sembla, però un altre el qui sega" (Jn. 4, 37): de la nostra banda, fem almenys que els nostres fills tinguin una "collita ben abundosa"!

Tot l'altre, és secundari i accessori; i per això s'ha simplificat, fent-se fins i tot una "bona poda" d'alguns elements.

Dels "ritus inicials"—la finalitat dels quals "és que els fidels reunits constitueixin una comunitat i es disposin com cal per escoltar la Paraula de Déu i per celebrar dignament l'Eucaristia" (nou Ordo, n. 24)—certament que el més important és el "ritu penitencial", que mereixeria un estudi apart per explicar el seu veritable sentit i finalitat.

I dels "ritus d'acabament", hi hauria de fer ressaltar el clima, particularment, de "lloança de Déu" i de "comunió fraternal" que cal crear en l'assemblea dels fidels amb el "silenci sagrat" o "cant comunitari" que, segons el nou Ordo, es fa després de la comunió, per tal que "cadascun dels fidels torni als seus quefers lloant i beneint el Senyor" (n. 57).

Totes aquestes coses, dites en la "llengua del poble"; realitzades "de cara al poble"; amb freqüents "aclamacions del poble", bo i palesant la seva condició de "raça escollida, sacerdoci reial, nació santa, poble rescatat" (I Pet. 2, 9; 2, 4-5), etc., etc.: ¿voleu major "sollicitud pastoral" de la Santa Mare Església?...

Notem també "l'elasticitat" amb què han estat pensats i redactats els nous ritus, amb una gran diversitat de fórmules eucològiques, etc.; no perquè el sacerdot escolleixi aquest o l'altre ritu d'una manera capriciosa, sinó "mirant en primer lloc el bé espiritual dels fidels, curant de no imposar-los-hi el seu propi gust" (nou Ordo, n. 316).

Haviem promès l'altra setmana "denunciar" els "obstacles" que, al nostre veure, més s'oposen a dur a terme entre nosaltres aquesta tan desitjada "participació plena, conscient i activa" en la celebració de la missa. Però heus aquí que hem arribat al final de la pàgina, i ho haurem de deixar encara per la setmana vinent, si Déu vol...